

Raadsvoorstel

Status: Besluitvormend

Agendapunt:	5
Onderwerp:	Inspraak- en Participatieverordening
Datum:	16 augustus 2022
Portefeuillehouder:	dhr. A. Schuurman
Decosnummer:	1467
Informant:	Wilco de Vries w.devries@dalfsen.nl (0529) 48 82 56

Voorstel:

1. De 'Inspraak- en Participatieverordening gemeente Dalfsen 2022' vast te stellen;
2. Tegelijkertijd de oude 'Inspraakverordening voor de gemeente Dalfsen' in te trekken.

Inleiding:

Bij de huidige maatschappelijke en politieke ontwikkelingen, denk daarbij onder meer aan de ophanden zijnde invoering van de Omgevingswet, verandert er veel in het dagelijks leven van onze inwoners. Dit leidt bij hen tot behoefte om invloed uit te kunnen oefenen op besluitvorming. Het is in deze tijd dan ook van belang om onze inwoners (blijvend) te betrekken bij de ontwikkelingen in de samenleving waarbij ruimte wordt geboden voor nieuwe verbindingen met hen. In de praktijk gaat dit al regelmatig verder dan alleen inspraak bij de voorbereiding van beleid op grond van de huidige Inspraakverordening. Participatie is in de afgelopen jaren steeds hoger op de agenda komen te staan en wordt steeds belangrijker. Zo worden inwoners nu al regelmatig uitgenodigd om mee te denken over plannen of zij komen zelf met ideeën om hun dorp, wijk of buurt mooier te maken en/of de leefbaarheid ervan te vergroten.

In juni 2020 werd het ontwerp-wetsvoorstel Wet Versterking Participatie op Decentraal Niveau door de ministerraad voor advies naar de Raad van State gestuurd. Dit wetsvoorstel verplicht gemeenten om de inspraakverordening uit te breiden/te verbreden naar een participatieverordening. Onlangs heeft de Raad van State over het wetsvoorstel een, overigens op onderdelen kritisch, advies uitgebracht. De wet zal er wel komen, maar wordt mogelijk door dit advies op onderdelen nog wel aangepast. Het wetsvoorstel stimuleert gemeenten ook om participatiebeleid op te stellen. Daaraan hebben we voldaan met het inwonerbetrokkenheidsbeleid "Met Elkaar; Samen Dalfsen mooier maken" dat uw raad in december 2021 heeft vastgesteld. De Inspraak- en Participatieverordening is eigenlijk de wettelijke variant van dit beleid voor inwonerbetrokkenheid. De verordening is dan ook toegesneden op het in december 2021 vastgestelde inwonerbetrokkenheidsbeleid.

Op grond van de oude inspraakverordening dienden inwoners betrokken te worden bij de voorbereiding van beleid. Met de nieuwe Inspraak- en Participatieverordening wordt deze verordening uitgebreid: niet alleen de betrokkenheid bij de voorbereiding wordt geregeld, maar ook betrokkenheid bij de uitvoering en evaluatie van het beleid. Ook is ruimte opgenomen voor regels over de mogelijkheid van 'uitdaagrecht' of 'right to challenge' als specifieke vorm van participatie. Omdat het ontwerp-wetsvoorstel nog niet in werking is getreden en Dalfsen de komende jaren wil gebruiken om te onderzoeken voor welke onderwerpen het uitdaagrecht geschikt is, welke partijen de gemeente kunnen uitdagen en hoe er invulling wordt gegeven aan het uitdaagrecht (zie blz. 24 van het inwonerbetrokkenheidsbeleid), zijn ter zake nog geen concrete bepalingen in de verordening opgenomen.

Beoogd effect:

Met het oog op rechtszekerheid is het van belang om duidelijkheid te scheppen over de mogelijkheden van inspraak en participatie. Door vaststelling van de Inspraak- en Participatieverordening worden hierover de spelregels vastgelegd die met het inwonerbetrokkenheidsbeleid in december 2021 zijn vastgesteld. Ook wordt hiermee een eenduidige manier van werken mogelijk gemaakt. Zo wordt voor iedereen duidelijk binnen welke kaders onze inwoners in het beleidsproces participeren, op welke wijze zij in verschillende fasen van het beleidsproces betrokken worden en wat zij daarvan mogen verwachten.

Argumenten:

1. Gelet op de voorgenomen wijziging van artikel 150 Gemeentewet dienen gemeenten over een participatieverordening te beschikken.

Met vaststelling van deze verordening wordt geanticipeerd op de invoering van de 'Wet Versterking Participatie op Decentraal Niveau'. Met deze wet wordt artikel 150 van de Gemeentewet gewijzigd en zijn gemeenten genoodzaakt om hun inspraakverordening om te zetten en uit te breiden naar een participatieverordening.

2. Met vaststelling van de verordening wordt geanticipeerd op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

In de Omgevingswet is participatie verankerd en daarmee niet vrijblijvend. Ook deze wet maakt het noodzakelijk om een participatieverordening vast te stellen. In de verordening is daarom ook alvast met de inwerkingtreding van deze wet rekening gehouden.

3. De verordening is in lijn met het vastgestelde inwonersbetrokkenheidsbeleid.

Met de vaststelling van het inwonersbetrokkenheidsbeleid “Met Elkaar; Samen Dalfsen mooier maken” is beleid vastgelegd voor de praktische uitvoering van de verschillende vormen van participatie. De Inspraak- en Participatieverordening is in lijn met dit vastgestelde beleid. Zo zijn regels opgenomen voor het opstellen van een projectplan (zie artikel 9 van de verordening en blz. 13 van het inwonerbetrokkenheidsbeleid) voorafgaand aan en voor het opstellen van een eindverslag (zie artikel 10 en blz. 14 en 21 van het inwonerbetrokkenheidsbeleid) na afloop van het participatietraject.

4. Inwoners zijn betrokken bij de totstandkoming van het inwonerbetrokkenheidsbeleid

Juist voor een onderwerp als inwonerbetrokkenheid is het belangrijk om inbreng op te halen van een breed palet aan betrokkenen. In 2020 en 2021 zijn voor het vormgeven van het inwonerbetrokkenheidsbeleid gesprekken gevoerd met inwoners, de gemeenteraad, het college van Burgemeester en Wethouders en ambtenaren over hoe inwonerbetrokkenheid er in Dalfsen uit moet komen te zien. Om deze reden is voor het opstellen van deze verordening niet opnieuw een inspraak- of participatietraject gevolgd. De vaststelling van deze verordening betreft een juridische vertaling van de (procedure)regels die in het inwonerbetrokkenheidsbeleid reeds zijn vastgelegd.

Deze verordening ziet op de situatie dat het bestuursorgaan zelf het initiatief neemt om te komen tot een beleidsplan, verordening of een ander besluit waarvoor inspraak of participatie voorgeschreven of wenselijk is (overheidsinitiatieven). De situatie dat een inwoner of andere belanghebbende met een initiatief komt waarbij de gemeente participeert (inwonersinitiatieven) valt buiten de scope van deze verordening.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing

Alternatieven:

De Inspraak- en Participatieverordening niet vaststellen.

De huidige Inspraakverordening, als de basis waarop wij inspraak procedures inrichten, dateert uit 2006 en is beperkt tot inspraak over beleidsvoornemens. Sinds 2006 zijn er veel nieuwe ontwikkelingen geweest, waarbij nieuwe ideeën en wensen zijn ontstaan over manieren en vormen van participatie. Deze ontwikkelingen, het vastgestelde inwonerbetrokkenheidsbeleid en het wetsvoorstel ‘Versterking Participatie op Decentraal Niveau’ vormen mede de aanleiding voor de actualisering en doorontwikkeling van de juridische spelregels voor participatie bij overheidsinitiatieven.

Bij het afzien van de vaststelling van de voorliggende Inspraak- en Participatieverordening zou een belangrijke stap in de benodigde actualisering achterwege blijven. De bestaande (en enigszins verouderde) Inspraakverordening blijft dan van kracht. Wij ontraden dit alternatief besluit.

Duurzaamheid:

Niet van toepassing

Financiële dekking:

Op dit moment wordt bekeken hoe de ambtelijke organisatie capaciteit vrij kan maken om op een goede wijze invulling te kunnen geven aan de uitvoering van de verordening en het beleid. Indien nodig wordt hier bij de begroting op terug gekomen.

Communicatie:

De Inspraak- en Participatieverordening gemeente Dalfsen 2022 zal bekendgemaakt worden in het elektronisch Gemeentebblad en worden opgenomen in de regelingenbank op overheid.nl. De verordening treedt in werking per 1 januari 2023.

Vervolg:

Na vaststelling van de verordening moet intern aandacht aan de uitvoering worden besteed om ervoor te zorgen dat het werken met de verordening en het inwonerbetrokkenheidsbeleid wordt geborgd en geïmplementeerd in de verschillende werkprocessen.

Bijlagen:

1. Concept "Inspraak- en Participatieverordening gemeente Dalfsen 2022"
2. Inwonerbetrokkenheidsbeleid "Met Elkaar; Samen Dalfsen mooier maken"

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris / algemeen directeur,
H.J. van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 augustus 2022, nummer 1467;

overwegende dat een actualisering van de Inspraakverordening voor de gemeente Dalfsen wenselijk en noodzakelijk is;

gelet op het bepaalde in de artikelen 149 en 150 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. De 'Inspraak- en Participatieverordening gemeente Dalfsen 2022' vast te stellen;
2. Tegelijkertijd de oude 'Inspraakverordening voor de gemeente Dalfsen' in te trekken.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 26 september 2022.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
drs. J. Leegwater

